

razvoj, projektni menadžment, podrška, znanje, **edukacija**, radionice, informacije, zakonski propisi, civilno društvo, **udruge**, volonterstvo, napredak, organizacija, unapređenje, dobra praksa, **SMART**, uspjeh, pamet, mudrost, korisnost, konkretnost usluga, resursi, društvena svijest, sigurnost, učinkovitost, svježina, projekti, planiranje, dobročinstvo, filantropija, rješenja, odgovori, oslonac, rad, baza, korisnici, neprofitne organizacije, umreženost, usredotočenost, involviranost, **angažiranost**, tim, iskustvo, sadržaj, uzor, proaktivnost, odgovornost, **djelovanje**, savjetovanje, smartovanje, razvoj, projektni menadžment, **podrška**, znanje, edukacija, radionice, informacije, **civilno društvo**, zakonski propisi, pomoć, udruge, volonterstvo, napredak, organizacija, unapređenje, dobra praksa, uspjeh, pamet, mudrost, korisnost, konkretnost usluga, resursi, **društvena svijest**, sigurnost, učinkovitost, svježina, projekti, planiranje, dobročinstvo, filantropija, rješenja, odgovori, oslonac, rad, baza, korisnici, neprofitne organizacije, umreženost, usredotočenost, involviranost, angažiranost, tim, iskustvo, sadržaj, uzor, proaktivnost, odgovornost, djelovanje, savjetovanje, **smartovanje**, razvoj, projektni menadžment, podrška, znanje, **edukacija**,

Godišnji izvještaj

2023.

Udruga za razvoj civilnog društva SMART

Blaža Polića 2/IV :: 51000 Rijeka

T. +385 51 332 750 :: E-mail. smart@smart.hr

W. www.smart.hr :: www.volonterski-centar-ri.org

Vremenski period:

1. siječnja – 31. prosinca 2023.

Sadržaj

Misija

Razvojni smjerovi i ciljevi

Postignuća u 2023.

Pregled postignuća po strateškim razvojnim smjerovima

Komunikacija i promocija

SMART

Financijski izvještaj

MISIJA

Udruga za razvoj civilnog društva SMART podržava razvoj organizacija civilnog društva i lokalnih zajednica, povezuje različite dionike u zajednici, razvija volonterstvo i potiče građane na aktivni angažman.

U svom radu SMART povezuje neformalno obrazovanje sa savjetovanjem, informiranjem i utjecanjem na javne politike. SMART surađuje s organizacijama civilnog društva, javnim ustanovama, lokalnom i regionalnom samoupravom i građanskim inicijativama na načelima odgovornosti, aktivnog uključivanja i poštivanja različitosti

RAZVOJNI SMJEROVI I CILJEVI

SMART je strateškim planom za razdoblje od 2023. do 2027. godine definirao tri razvojna smjera te pripadajuće im ciljeve:

1. Jačanje utjecaja OCD-a za postizanje pozitivnih društvenih promjena i razvoj zajednica	2. Poticanje građana na volonterstvo i druge povezane oblike djelovanja u zajednici	3. Jačanje lokalnih zajednica kao nositelje pozitivne društvene promjene
Cilj 1.1. Jačati učinkovitost, održivost, stabilnost i kvalitetu OCD-a podrškom u području jačanja ljudskih kapaciteta i organizacijskog razvoj	Cilj 2.1. Unaprijediti infrastrukturu za veći doprinos volonterstva razvoju lokalne zajednice i društva u cjelini	Cilj 3.1. Poticati i podržavati suradničke i sudioničke procese u razvoju lokalnih zajednica
Cilj 1.2. Podržavati inicijative usmjerene na jačanje okruženja za rad OCD-a, povezivanje i suradnju organizacija u sektoru civilnog društva te međusektorsku suradnju	Cilj 2.2. Poticati građane na volonterstvo i druge povezane oblike djelovanja u zajednici	Cilj 3.2. Podržati različite oblike sudjelovanja građana u zajednici i procesima donošenja odluka

POSTIGNUĆA U 2023.

SMART je tijekom 2023. godine (su)organizirao i proveo

61 događanje, od čega

39 radionica, za ukupno

više od 448 sudionica i sudionika.

SMART je tijekom 2023. godine savjetima i mentorstvom podržao **više od 50 organizacija**, u ukupnom trajanju od **202,7 sati**.

SMART je tijekom 2023. godine objavio **464 informacija** na internetskim i Facebook stranicama, YouTube kanalima i Instagramu, te **1 broj** biltena Info SMART-a.

Pregled postignuća po strateškim razvojnim smjerovima

1. Jačanje utjecaja OCD-a za postizanje pozitivnih društvenih promjena i razvoj zajednica

- **Program regionalnog razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj - Programska suradnja s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva**

SMART od 2007. godine surađuje s **Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva** kroz provedbu Programa regionalnog razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj koji za cilj ima ujednačavanje regionalnog razvoja i sposobnosti organizacija civilnoga društva. U sklopu ovog programa tijekom 2023. godine SMART je održao **10 online radionica** na kojima je **sudjelovalo 169 sudionika i sudionica**, predstavnika i predstavnica organizacija civilnoga društva iz različitih područja Hrvatske.

Radionice su obuhvatile sljedeće **teme**:

- Upravljanje projektnim ciklusom i procjena potreba u lokalnoj zajednici (15. i 16.02.)
- Razvoj društvenog kapitala u lokalnoj zajednici te modeli partnerstva/suradnje organizacija civilnoga društva u zajednici (16.03.)
- Osiguranje kvalitetne provedbe projekata financiranih iz javnih izvora (28.04.)
- Modeli unutarnjeg i vanjskog vrednovanja djelovanja/programa organizacija civilnoga društva (09.05.)
- Kako izraditi strateški i operativni plan organizacija civilnoga društva? (15.06.)
- Inovativni modeli prikupljanja sredstava za djelovanje organizacija civilnoga društva (29.06.)
- Uvod u upravljanje volonterskim programom (20. i 21.9.)
- Sustav kvalitete u organizacijama civilnoga društva s primjerima učinkovitih modela upravljanja (26.10.)
- Modeli zagovaranja za pozitivne promjene u lokalnim zajednicama (23.11.)
- Modeli uključivanja građana u rad organizacija civilnoga društva (14.12.)

Više informacija o Programu regionalnog razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj dostupno je na <https://zaklada.civilnodrustvo.hr/podrska/programska-suradnja>.

- **Program Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj (ACF Hrvatska)**

Program Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj provodi se od 2020. godine a njime upravlja konzorciji kojeg čine [Slagalica - Zaklada za razvoj lokalne zajednice](#), nositelj konzorcija, [Zaklada za ljudska prava i solidarnost SOLIDARNA](#), slovenski [Centar za informiranje, suradnju i razvoj nevladinih organizacija – CNVOS](#) i SMART.

Tijekom 2023. godine organizirane su brojne aktivnosti jačanja kapaciteta organizacija provoditeljica projekata financiranih u sklopu Fonda uključujući radionice i webinar o zaštiti osobnih podataka u organizacijama civilnoga društva, nabavi i upravljanju vanjskim troškovima, pripremi učinkovitog policy briefa za javno zagovaranje, umrežavanju i partnerstvima, monitoringu, evaluaciji i društvenom utjecaju organizacija civilnoga društva, planiranju i upravljanju komunikacijama te zagovaranju za nezagovarače. Uz navedeno organizirani su brojni bilateralni i regionalni susreti te edukacije uključujući trodnevni trening o leadershipu u Sloveniji (Metlika, od 3. do 6. listopada) a predstavnice i predstavnici SMART-a sudjelovali su na susretu organizacija provoditeljica Programa „Community for Action“ u Sloveniji (Ljubljana, 2. i 3. ožujka) te na stručnom seminaru o prikupljanju sredstava „CEE Fundraising 2023 Sharing experience“ u Poljskoj (Varšava, 25. i 26. svibnja).

Tijekom 2023. godine SMART je u sklopu programa jačanja kapaciteta organizacija provoditeljica projekata financiranih u sklopu Fonda organizirao i proveo **radionicu o zagovaranju na lokalnoj razini** (01.06.), u suradnji sa zakladom SOLIDARNA, te **o razvoju volonterskih programa** (28.09.). U istom periodu SMART je pružao

individualnu podršku organizacijama korisnicama Fonda. Tako je tijekom 2023. godine **50 organizacija** dobilo podršku u različitim područjima menadžmenta neprofitnih organizacija u ukupnom trajanju od **135,5 sati**.

Konačno, tijekom 2023. godine SMART je bio zadužen i za **programsko i financijsko praćenje** provedbe projekata ugovorenih u sklopu Poziva za male projekte (drugi krug) i dijela projekata ugovorenih u sklopu Poziva za srednje projekte (grupa 1).

Više informacija o Fondu za aktivno građanstvo u Hrvatskoj dostupno je na:

- <https://acfcroatia.hr/> i
- <https://www.facebook.com/acf.hrvatska>
- **SUSTINEO - Suradnjom, sudjelovanjem, istraživanjem i edukacijom za održivost**

Tijekom 2023. godine SMART je, kao partnerska organizacija, sudjelovao u provedbi projekta „SUSTINEO – Suradnjom, sudjelovanjem, istraživanjem i edukacijom za održivost“. U suradnji s Udrugom „Odras – Održivi razvoj zajednice“ i Pravnom fakultetom Sveučilišta u Zagrebu SMART je organizirao skup „Socijalne inovacije za lokalni održivi razvoj“ (Rijeka, 17. ožujka 2023.) a predstavnica SMART-a sudjelovala je i na završnoj konferenciji projekta pod nazivom „Suradnja akademske zajednice i civilnog društva za održivi razvoj“ koja je održana 27. listopada 2023. u Zagrebu.

2023. bila je posljednja godina provedbe ovog projekta iza kojeg ostaju smjernice za razvoj javnih politika utemeljenih na dokazima i izrađenih na temelju provedenih znanstvenih istraživanja i ispitivanja javnog mnijenja. Izrađene smjernice dostupne su na poveznicama:

- [Smjernice za razvoj ekosustava socijalnih inovacija](#)
- [Smjernice za socijalno poduzetništvo u području održivog razvoja](#)
- [Smjernice za jačanje lokalnog razvoja vođenog zajednicom](#)
- [Smjernice za održivo i participativno planiranje prostora](#)
- [Uključivanje građana u kreiranje javnih politika: Participacija građana kao stalna djelatnost lokalne i područne samouprave](#)
- [Smjernice za razvoj javnih politika za bolje upravljanje održivim razvojem](#)

Uz nositelja projekta, Udrugu „Odras – Održivi razvoj zajednice“, i SMART, u provedbi ovog projekta sudjelovali su [Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu](#), [Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu](#), [Centar za razvoj neprofitnih organizacija CERANEO](#), [Udruga „Zelena Istra“](#), [DEŠA Dubrovnik](#), [Zaklada za razvoj lokalne zajednice Slagalica](#), [Udruga gradova u RH](#), [Udruga „ZvoniMir“ Knin](#) i [Hrvatska mreža za ruralni razvoj – HMRR](#). Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda – Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada.

- **Program podrške razvoju civilnog društva**

SMART je i tijekom 2023. godine nastavio s promocijom **Sustava upravljanja kvalitetom za organizacije civilnoga društva - OK2015** te pružanjem podrške u uvođenju Sustava za zainteresirane organizacije. U sklopu Programa Fonda za aktivno građanstvo **7 organizacija** podržano je u procesu uvođenja sustava, a još **3 organizacije** (iz Valpova, Zagreba i Pule) zatražile su i dobile podršku u tom procesu. Predstavnice SMART-a također su sudjelovale u radnom sastanku razmjene iskustava u radu na standardima kvalitete organizacija civilnog društva (OCD-a) iz regije (Makedonija, Srbija i Crna Gora) u organizaciji Građanske inicijative iz Beograda.

Više informacija o Sustavu upravljanja kvalitetom za organizacije civilnog društva - OK2015 dostupno je na <https://www.ok2015.info/>.

Tijekom 2023. godine SMART je nastavio na različite načine podržavati razvoj civilnoga društva i, posebno, pružati podršku u jačanju kapaciteta organizacija civilnoga društva. Uz diseminaciju relevantnih informacija za rad organizacija civilnoga društva, pružanje savjeta i mentorske podrške SMART je održao i nekoliko **edukacija** povrh dosad spomenutih.

Ciklus radionica za jačanje kapaciteta udruga koje se bave podrškom posvojenju i udomiteljstvom djece bez adekvatne roditeljske skrbi na području RH, u suradnji s Adoptom - Udrugom za potporu posvajanju. Ciklus je obuhvatio sljedeće radionice i teme:

- Sustav upravljanja kvalitetom za organizacije civilnoga društva OK 2015 (14.12.2022.)
- Strateško planiranje (18.1. i 1.2.)
- Upravljanje projektnim ciklusom (13.2. i 23.2. te 27.2. i 16.3.)
- Prikupljanje sredstava (21.3., 22.3. i 29.3.)
- Projektni menadžment (26.4.)
- Upravljanje volonterskim programom (25.5. i 1.6.)

Ciklus radionica za jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva s područja Brodsko-posavske županije u suradnji s Udrugom „Eko Brezna“. Ciklus je obuhvatio sljedeće radionice i teme:

- Procjena potreba u zajednici (8.2.)
- Planiranje razvoja participativnim tehnikama (9.2.)
- Prikupljanje sredstava (10.2.)
- Organizacijski razvoj (8.3.)
- Vođenje/Leadership (9.3.)

Održane su i dvije radionice o pisanju prijedloga projekta:

- za organizacije civilnoga društva s područja Grada Ogulina u suradnji s Gradom Ogulinom (28.9.)
- za zainteresirane prijavitelje u sklopu Riječkog programa lokalnog partnerstva u suradnji s Gradom Rijekom (15.11.)

Uz navedeno, tijekom 2023. godine SMART je i facilitirao strateška planiranja Društva Crvenog križa Istarske županije (13., 14. i 27.6.) i Pučkog otvorenog učilišta Pazin (24. i 25.3.).

Predstavnici i predstavnice SMART-a tijekom 2023. sudjelovali su u radu:

- Partnerskog vijeća Primorsko-goranske županije
- Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka
- Komisije za ocjenjivanje projekata pristiglih na natječaj Riječkog programa lokalnog partnerstva.

Predstavnice i predstavnici SMART-a tijekom 2023. uključili su se i u:

- projekt „Akcija za 5!“ udruge Delta u Opatiji (4.9.) i Rijeci (8.11.)
- događanje udruge Urbani separe pod nazivom „Budi susjed: seminar o gradu živih kvartova“ (28.4.)
- studijski posjet predstavnika makedonske organizacije ARNO hrvatskim organizacijama, organizirajući predstavljanje i razgovor o dosadašnjem razvoju i radu SMART-a (4.12.).

2. Poticanje građana na volonterstvo i druge povezane oblike djelovanja u zajednici

- **Program Regionalni volonteri centar Rijeka (RVC Rijeka)**

Regionalni volonteri centar Rijeka usmjeren je na promociju i razvoj volonterstva na lokalnoj i regionalnoj razini što već dugi niz godina prepoznaje i podržava Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. U skladu s navedenim općim ciljem koji teži podjednakoj razvijenosti volonterstva u urbanim i ruralnim dijelovima Hrvatske, SMART je tijekom 2023. provedbom različitih aktivnosti ostvario sljedeće:

- Baza volontera: **34** novoprijavljenih volontera, dok se u e-platfomu za volontiranje Volonteka za područje Rijeka i okolica prijavilo **86** volontera;
- Baza organizatora volontiranja: **174** novoprijavljenih organizatora volontiranja, dok se u e-platfomu za volontiranje Volonteka za područje Rijeka i okolica prijavilo **48** organizatora volontiranja;
- Edukativni paket – Građani i volonterstvo: **180 sudionika** (od toga **129 učenika**) sudjelovalo na **11 radionica** na teme Biti volonter/ka, Istraživanje potreba lokalne zajednice i Učenje kroz volontiranje;
- Edukativni paket – Organizatori volontiranja i upravljanje volonterkim programom: održane su **3 radionice** na **temu upravljanja volonterkim programom** za **48 predstavnika** organizacija s područja Hrvatske kao dio ciklusa radionica za jačanje kapaciteta udruga u suradnji s Adoptom - Udrugom za potporu posvajanju, kao dio Programske suradnje s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva te Programa Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj; **redovito informiranje** koordinatora volontera putem mailing lista, internetske stranice i društvenih mreža te pruženo **67 sati i 20 minuta** mentorske podrške i savjetovanja organizatorima volontiranja i volonterima;
- Mentorska podrška lokalnim volonterkim centrima: u mentorski proces bila su uključena **4 postojeća lokalna volonteri centra** Volonteri centar VolonterKA (Karlovac), LAG Vallis Colapis – Volonteri centar Kupa (Ozalj) i Volonteri centar Istra (Pula), DND Gospić – LVC Gospić te **novouspostavljeni lokalni volonteri centar** Udruge umirovljenika Grada Delnica – LVC Delnice;
- Promocija volonterstva na lokalnoj i regionalnoj razini: na području djelovanja RVC-a Rijeka, kao dio **kampanje Hrvatska volontira**, organizirano **37 volonteri aktivnosti** u koje se uključilo **585 volontera s 2.225 sati**; SMART je suorganizirao volonteri akciju u suradnji s udrugom Oaza i Prihvatištem za beskućnike Ruže Sv. Franje, uključivši volontere učenike Prve riječke hrvatske gimnazije u uređenje okućnice, čišćenje i sadnju biljaka Nužnog smještaja Grada Rijeke, u kojemu borave beskućnici;
- Obilježavanje Međunarodnog dana volontera: nagrađeno **6 pojedinaca** s područja Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije **nagradom Volonteri godine**, nagrađena **jedna organizacija nagradom Organizator volontiranja 2023.** i **jedna odgojno-obrazovna ustanova nagradom Školski volonteri klub 2023.** te snimljeno **8 video uradaka** o svim nagrađenima.

Uz navedeno SMART je početkom 2023. privedo kraju višemjesečni mentorski program u koji su bili uključeni učenici Prve riječke hrvatske gimnazije u sklopu projekta [Stori po svoju](#) čiji je nositelj bila Općina Kostrena. Mentorirane su **dvije grupe** od ukupno **7 učenika** (grupa 1 – 5 učenika; grupa 2 – 3 učenika) koji su se bavili s dvije različite teme, međugeneracijska solidarnost i ispitna anksioznost. Grupa 1 mentorirana je u organizaciji i provedbi **volonteri akcije s osobama starije životne dobi**, dok je Grupa 2 mentorirana u pripremi **istraživanja o ispitnoj anksioznosti** među učenicima Prve riječke hrvatske gimnazije i **izradi preporuka** koji su iz njega proizašli.

Krajem 2023. SMART je bio uključen u proces ponovne certifikacije Regionalnog volonteri centra Rijeka te je po završetku procesa procjene od strane Vijeća za dodjelu oznake kvalitete za volonteri centre o ispunjenosti Standarda kvalitete za volonteri centre **donesena odluka o dodjeli oznake kvalitete** sukladno Standardima kvalitete za volonteri centre za Regionalni volonteri centar Rijeka.

- **Hrvatski centar za razvoj volonterstva (HCRV)**

Tijekom 2023. SMART je nastavio aktivno sudjelovati u radu HCRV-a na nacionalnoj i lokalnoj razini kroz koordinaciju HCRV-a te djelovanje u Izvršnom odboru, pripremu i provedbu partnerskih projekata i aktivnosti, suradnju s regionalnim i lokalnim volonterskim centrima te u aktivnostima lobiranja i zagovaranja usmjerenih na implementaciju mjera za razvoj volonterstva definiranih u Operativnom planu provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016., koja je još uvijek na snazi do donošenja nove kao i pri organiziranju Regionalnih konzultacija o Nacrtu Nacionalnog programa za razvoj volonterstva 2024.-2027.

- **Projekt Radius V**

Tijekom 2023. godine SMART je, kao partnerska organizacija, sudjelovao u provedbi projekta „Radius V“, osobito u provedbi sljedećih aktivnosti:

- sudjelovanje u osmišljavanju i provedbi ispitivanja javnog mnijenja među građanima i građankama, na temu promocije i vidljivosti volonterstva u RH (veljača - travanj 2023.)
- sudjelovanje u osmišljavanju i provedbi ispitivanja javnog mnijenja među organizatorima volontiranja, na temu promocije i vidljivosti volonterstva u RH (veljača - ožujak 2023.)
- okrugli stol „Lokalne strategije za društveni razvoj – Razvoj volonterstva“ koji je održan 5. svibnja 2023. u Rijeci
- sudjelovanje u izradi priručnika Metodologija mjerenja utjecaja volontiranja na osobni razvoj pojedinca i društveno-ekonomskog utjecaja volonterskih programa i organizacija u području razvoja volonterstva te u pripremi Analize utjecaja volontiranja u Udruzi za razvoj civilnog društva SMART na osobni razvoj pojedinca
- sastanak koordinатора volontera i predstavljanje smjernica za razvoj volonterstva koji su održani 13. listopada 2023. u Rijeci
- sudjelovanje u osmišljavanju i provedbi ispitivanja društvenih potreba na temu različitost i inkluzija u volonterskim programima (rujan 2023.).

U suradnji s partnerima organizirano je i završno događanje projekta pod nazivom „Dijalog za društvenu promjenu i kreiranje održive budućnosti: Radius V i perspektive za razvoj volonterstva u Hrvatskoj“ koje je održano 17. listopada 2023. u Zagrebu.

2023. bila je posljednja godina provedbe ovog projekta Radius V iza kojeg ostaje niz rezultata koje je moguće pronaći u [interaktivnom digitalnom letku](#).

Uz nositelja projekta, udrugu [DKolektiv – organizacija za društveni razvoj](#), i SMART, u provedbi ovog projekta sudjelovali su [Hrvatski centar za razvoj volonterstva](#), [Volonterski centar Zagreb](#), [Udruga „MI“ – Split](#), [Centar za civilne inicijative](#), [ACT Grupa](#), [Sveučilište u Rijeci](#), [Filozofski fakultet u Rijeci](#), [Grad Split](#), [Grad Rijeka](#), [PRONI Centar za socijalno podučavanje](#). Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda – Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada.

- **Projekt LAB – Locally Across borders**

Tijekom 2023. godine u sklopu projekta LAB - Locally across borders organizirana su dva studijska posjeta:

- studijski posjet u Rijeci od 6. do 10. ožujka 2023.
- studijski posjet u Torinu od 23. do 27. listopada 2023.

Također, tijekom cijele 2023. godine predstavnice SMART-a pružale su podršku nastavnicima / radnicama s mladima te učenicima u provedbi **4 projekta učenja zalaganjem u zajednici**. Uspješno su provedeni sljedeći projekti:

- **Srednja talijanska škola:** projekt InnovatoRi 2023 se bavio uređenjem vanjskog dvorišta koji škola dijeli s Osnovnom školom Dolac; uključeno **10 učenika**
- **Srednja talijanska škola:** projekt LAB Inclusivity se bavio istraživanjem izazova s kojima se susreću osobe s invaliditetom u svakodnevnom životu; uključeno **10 učenika**
- **Ekonomska škola Mije Mirkovića Rijeka:** projekt LAB ESMM se bavio preoblikovanjem unutarnjih prostora škole u prostore prilagođene potrebama učenika; uključeno **8 učenika**
- **Udruga Centar za kulturu dijaloga:** projekt Mladi pokretači promjene se bavio istraživanjem negativnog stava mladih naspram politike i njihove niske političke participacije; uključeno **10 učenika**.

Uz nositelja projekta [Volonterski centar Varšava](#), i SMART, u provedbi projekta sudjeluje talijanska organizacija [Volontari Senior Professional](#). Projekt LAB financiran je kroz program Erasmus+, Ključna aktivnost 2 (KA2) – Suradnja organizacija i institucija – Mala partnerstva u području mladih.

- **[Projekt SLipstream - Service-learning in fostering youth civic engagement, diversity, and social inclusion in the CEE region](#)**

Projekt SLipstream započeo je u studenom 2023. godine sa svrhom povećanja kvalitete prilika za sudjelovanje mladih u demokratskom životu te društvenom i građanskom angažmanu u zajednicama kroz povezivanje formalnog i neformalnog obrazovanja, te kroz stvaranje uvjeta za razvoj strategije učenja zalaganjem u zajednici u zemljama srednje i istočne Europe.

Predstavnice SMART-a su 11. i 12. prosinca 2023. sudjelovale na prvom partnerskom sastanku održanom u Prištini (Kosovo) na kojem su detaljno planirane aktivnosti projekta koje uključuju:

- regionalnu nagradu za učenje zalaganjem u zajednici (*eng. Regional Service-learning Award*),
- razvoj projekata učenja zalaganjem u zajednici,
- razvoj alata za refleksiju,
- zagovaračka kampanja za učenje zalaganjem u zajednici.

Uz nositelja projekta [Platformu volonterskih centara i organizacija \(Slovačka\)](#), i SMART, u provedbi ovog projekta sudjelovat će [CEV – Centre for European Volunteering \(Belgija\)](#), [Međunarodno udruženje “Interaktivne otvorene škole” \(Bosna i Hercegovina\)](#), [Národní asociace dobrovolnictví, z.s \(Češka\)](#), [TOKA \(Kosovo\)](#), [Fundatia Noi Orizonturi Lupeni \(Rumunjska\)](#) i SMART-om. Projekt SLipstream financiran je kroz program Europske unije Erasmus+, Ključna aktivnost 2 (KA2) – Suradnja organizacija i institucija – Suradnička partnerstva u području mladih.

3. Jačanje lokalnih zajednica kao nositelje pozitivne društvene promjene

- **Pilot projekt „Vijeće građana Rijeke“ (VGR)**

Tijekom 2023. godine SMART je u suradnji s Gradom Rijekom i uz financijsku podršku Zaklade Friedrich Ebert pripremio i proveo pilot projekt „Vijeće građana Rijeke“. U sklopu spomenutog projekta uspostavljeno je Vijeća građana Rijeke, neformalno tijelo u čiji rad je bilo uključeno 33 nasumično odabrana građana i građanke Rijeke, različite dobi, spola i mjesta stanovanja, koji su predstavljali Rijeku „u malom“. Vijeće građana Rijeke je uspostavljeno na prijedlog gradonačelnika Grada Rijeke kako bi odgovorilo na pitanje: „Kako Grad Rijeka može unaprijediti sustav mjesne samouprave i povećati sudjelovanje građana u razvoju lokalne zajednice?“.

Rad Vijeća građana Rijeke odvijao se od 3. studenog do 8. prosinca 2023. godine. Susreti Vijeća su se održavali u prostoru RiHub-a (bivši „Bernardi“, danas Startup inkubator i coworking prostor), Ivana Grohovca 1/a te, u dva navrata, u Gradu Rijeci, Korzo 16.

U tom razdoblju članovi Vijeća građana Rijeke sastali su se 7 puta:

- 1) Petak, 3.11., 18:00 – 20:00 sati, RiHub, otvaranje Vijeća, što ćemo i kako raditi?
- 2) Subota, 4.11., 09:00 – 16:00 sati, RiHub, upoznavanje sa sustavom mjesne samouprave (predavanja, prezentacije i rasprave)
- 3) Subota, 11.11., 09:00 – 16:00 sati, RiHub, upoznavanje s načinima sudjelovanja građana u odlučivanju i primjerima dobre prakse rada u zajednici (predavanja, prezentacije i rasprave)
- 4) Subota, 25.11., 09:00 – 16:00 sati, Grad Rijeka, razgovori i savjetovanja s predstavnicima riječkih vijeća mjesnih odbora, gradske uprave, udruga i građanskih inicijativa (panel rasprave)
- 5) Nedjelja, 26.11., 09:00 – 16:00 sati, RiHub, rad na prijedlozima i preporukama mjera (rad u malim grupama i rasprave)
- 6) Petak, 1.12., 18:00 – 20:00 sati, RiHub, usvajanje prijedloga i preporuka mjera Vijeća (glasanje)
- 7) Petak, 8.12., 18:00 – 20:00 sati, Grad Rijeka, predaja usvojenih prijedloga i preporuka mjera Vijeća Gradonačelniku

Rezultat rada Vijeća građana Rijeke je 90 preporuka za unaprjeđenje mjesne samouprave u Rijeci i povećanje sudjelovanja građana u razvoju lokalne zajednice. Izvještaj o radu s uključenim preporukama Vijeća građana Rijeke te pismo članova Vijeća gradonačelniku Rijeke dostupan je na [hrvatskom](#) i [engleskom jeziku](#).

Cjeloviti izvještaj o pripremi i provedbi pilot projekta „Vijeće građana Rijeke“ može se pronaći [ovdje](#).

Više informacija o Vijeću građana Rijeke dostupno je na:

- <https://vijecegradanarijeke.org/> i
- <https://www.facebook.com/VijecegradanaRijeke>

- **Predstavljanje pilot projekta „Vijeće građana Rijeke“**

Pilot projekt „Vijeće građana Rijeke“ predstavljen je na više bilateralnih susreta te na konferenciji o vijećima građana u sklopu projekta „Citizens Assemblies in Action“ Instituta za političku ekologiju i partnera održanoj 14.10. na Brijunima te 21.11. prilikom studijskog posjeta predstavnicima crnogorske organizacije CEGAS Rijeci i SMART-u.

- **Mreža SORT-EU**

Krajem 2023. godine SMART se na poziv britanske zaklade „Sortition“ i mađarske organizacije „Sortition Europe“ uključio u SORT-EU, mrežu organizacija u nastajanju koja će se baviti pozivanjem i poticanjem građanki i građana Europske unije na uključivanje u [europske panele građana](#) i druge povezane modele deliberativne i participativne demokracije na razini EU.

KOMUNIKACIJA I PROMOCIJA

Promocija SMART-ovih programa, projekata i aktivnosti odvijala se putem sljedećih internetskih stranica, društvenih mreža i drugih komunikacijskih kanala:

	BROJ POSJETITELJA / BROJ PRATITELJA / BROJ PRETPLATNIKA	BROJ OBJAVA 2023.
 smart.hr	3.829	29
 volonterski-cenatr-ri.org	6.200	53
 ok2015.info	840	118 ¹
 vijecegradanarijeke.org	3.001	31
 smartrijeka	3.550	78
 VolonterskiCentarRijeka	2.122	135
 VijecegradanaRijeke	674	38
 @volonterskicentar_ri	936	88
 SMART Newsletter	232	31
 InfoSMART	/	1
 VGR Newsletter	600	1
 @udrugasmart2288	101	/
 @vijecegradanarijeke	3	12

¹ Digitalna verzija priručnika Sustav upravljanja kvalitetom za organizacije civilnog društva OK2015 preuzet je 127 puta s internetske stranice www.ok2015.info

SMART

SMART je strateškim planom za razdoblje od 2023. do 2027. godine definirao i četvrti razvojni smjer koji glasi - **4. Razvoj SMART-a kao održive organizacije s jakim i stručnim timom**, a operacionaliziran je kroz sljedeće ciljeve:

- **Cilj 4.1.** Izgraditi i održavati okvir za osobni i stručni razvoj članova i članica tima
- **Cilj 4.2.** Kontinuirano unaprjeđivati kvalitetu i modele rada i razvijati nove sukladno trendovima, prilikama i potrebama u okruženju
- **Cilj 4.3.** Osigurati financijsku održivost organizacije
- **Cilj 4.4.** Osigurati programsku održivost i strateški pristup razvoju.

SMART su tijekom 2023. činili:

Upravni odbor SMART-a

Neven Šantić
Smiljana Radović Lagator
Kristian Benić

Volonteri i volonterke

Tijekom 2023. SMART je u različite programe, projekte i aktivnosti uključio 18 volonterki i volontera.

Djelatnice i djelatnici

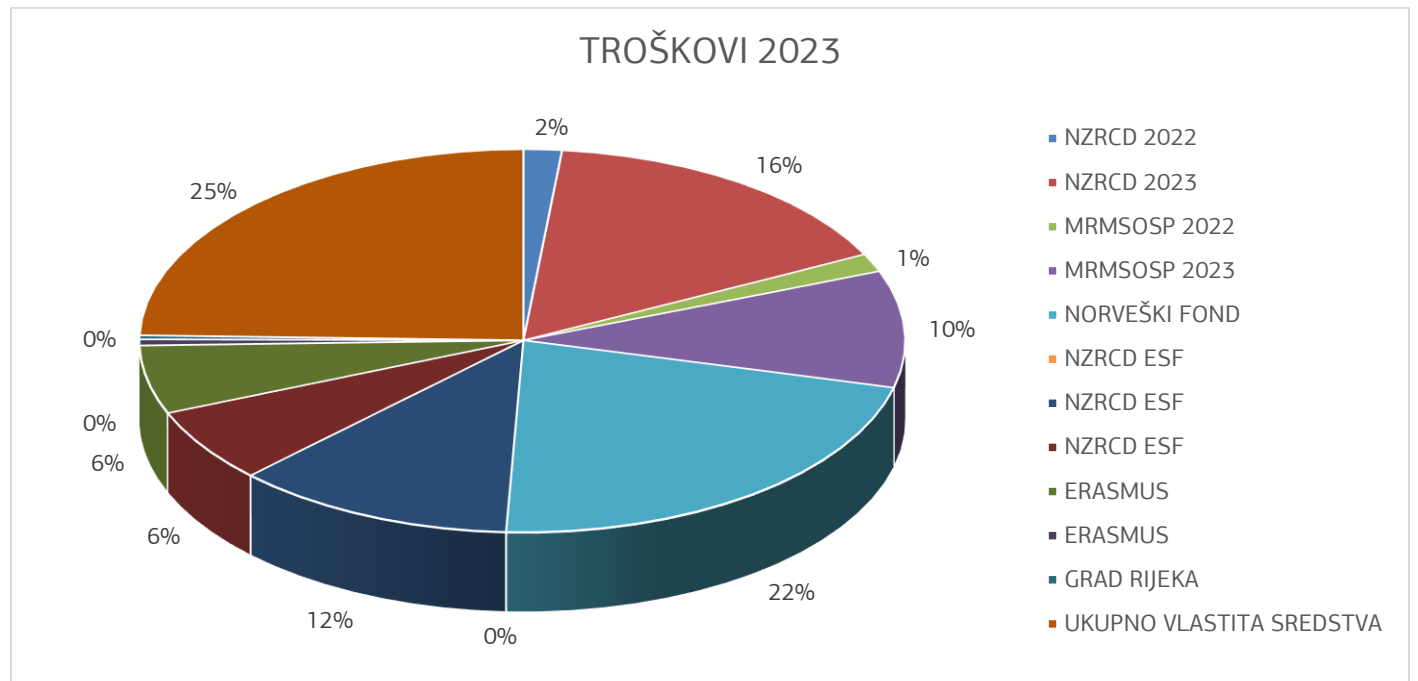
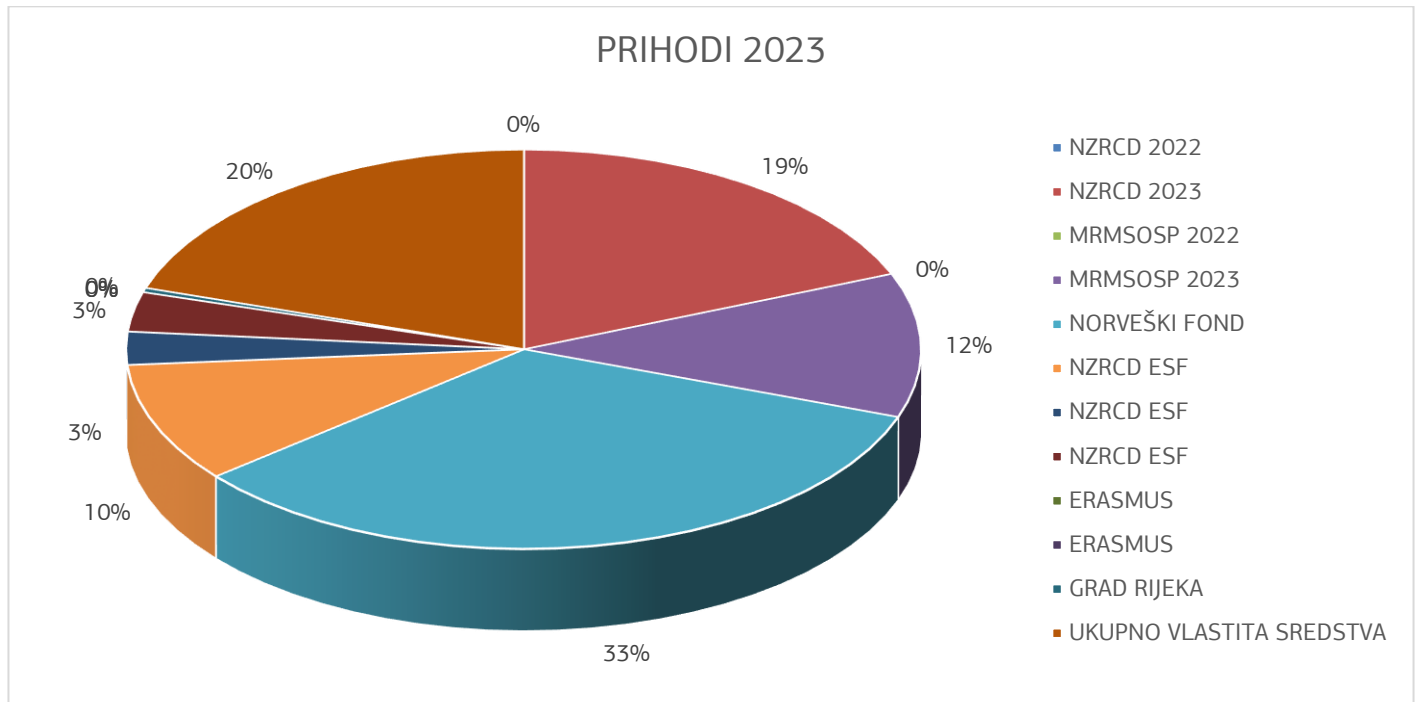
Zvijezdana Schulz Vugrin
Slađana Novota
Daniela Vuković
Igor Bajok
Marta Hauser
Martina Bukovac
Tamara Fabac
Davorka Medved²

Tijekom 2023. predstavnice i predstavnici SMART-a bili su uključeni u različite aktivnosti stručnog osposobljavanja i usavršavanja koje doprinose razvojnog smjeru 4. od čega valja istaknuti:

- obrazovni program „[Social Innovation and Management Programme](#)“ u Beču od veljače do lipnja 2023., kao dio NGO Academy – zajedničke inicijative ERSTE Zaklade i Centra za kompetencije za neprofitne organizacije i društveno poduzetništvo Sveučilišta za ekonomiju i poslovanje u Beču u trajanju od 15 dana.
- trening o **različitim metodama za rad s grupama** u Zagrebu od 28. do 30.3. Trening je organizirala Zaklada „Friedrich Ebert“ a vodila ga je Michaela Luise Fischer iz njemačke organizacije „[Kommunikationslotsen](#)“.
- *online* webinar „**Creating a Sustainable Future through Volunteering**“ u organizaciji [IAVE – Međunarodne organizacija za volonterstvo](#) (5.9.).
- *online* radionica „**Upravljanje ljudima za uspešan rad NVO-a**“ kao dio Regionalnog programa NGO Academy – zajedničke inicijative ERSTE Zaklade i Centra za kompetencije za neprofitne organizacije i društveno poduzetništvo Sveučilišta za ekonomiju i poslovanje u Beču. Radionicu je vodila Vukosava Crnjanski iz srpske organizacije [CRTA](#). (5.10.)

² Tijekom 2023. Davorka Medved bila je zaposlena u SMART-u na poslovima vezanima uz provedbu Fonda za aktivno građanstvo u Hravstkoj.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ 2023.

IZVOR FINANCIRANJA	PROJEKT	početak ugovora	kraj ugovora	stanje 01.01.	uplaćeno u 2023.	potrošeno u 2023.	stanje 31.12.
NZRC D 2022	<i>Regionalni razvoj 2022</i>	01.01.2022.	31.12.2022.	3.404,15	0,00	3.404,15	0,00
NZRC D 2023	<i>Regionalni razvoj 2023</i>	01.01.2023.	31.12.2023.	0,00	37.162,00	33.749,20	3.412,80
MRMSOSP 2022	<i>Volonterski centar 2022</i>	01.01.2022.	21.12.2022.	3.293,65	0,00	3.255,70	37,95
MRMSOSP 2023	<i>Volonterski centar 2023</i>	01.01.2023.	21.12.2023.	0,00	23.000,00	20.888,69	2.111,31
NORVEŠKI FOND	<i>Fond za aktivno građanstvo</i>	01.01.2020.	31.12.2024.	14.006,65	66.227,75	45.983,88	34.250,52
NZRC D ESF	<i>Društveni centar Drenova</i>	17.11.2020.	16.11.2022.	-19.109,23	19.109,23	0,00	0,00
NZRC D ESF	<i>Radius V</i>	01.11.2020.	30.10.2023.	-1.902,11	5.261,34	25.024,43	-21.665,20
NZRC D ESF	<i>Sustineo</i>	01.11.2020.	31.12.2023.	2.834,77	6.319,07	13.212,27	-4.058,43
ERASMUS	<i>LAB</i>	01.04.2022.	24.02.2024.	13.439,06	0,00	12.206,82	1.232,24
ERASMUS	<i>SLipstream</i>	01.11.2023.	31.01.2026.	0,00	0,00	1.096,86	-1.096,86
GRAD RIJEKA	<i>Međunarodni dan volontera</i>	22.11.2023.	31.12.2023.	0,00	700,00	700,00	0,00
UKUPNO VLASTITA SREDSTVA		01.01.2023.	31.12.2023.	29.052,39	39.517,62	52.002,45	16.567,56
UKUPNO				45.019,33	197.297,01	211.524,45	30.791,89

UKUPNO POTROŠENO 2023.	
plaće - stalno zaposleni	156.143,59
honorarni suradnici	473,38
računovodstvena agencija	5.300,24
najam i režijski troškovi	11.485,94
poštarina/telefon	4.002,07
uredski materijal	532,71
bankovni troškovi	456,13
profesionalne usluge	531,33
održavanje/osiguranje opreme	721,84
oprema/namještaj	1.494,00
putni troškovi	8.330,48
dnevnice treneri	2.234,15
smještaj trenera	1.090,06
troškovi radionica	461,49
publikacije	279,80
volonterski program	14.380,97
organizacijski razvoj	2.140,01
povrat neutrošenih sredstava	1.466,26
UKUPNO	211.524,45